

Suukosken kansakoululaiset tapasivat koulupolullaan

Tervolan Suukoskelta on 1960-luvun muuttoaallossa matkattu pitkin maailmaa, mutta moni palasi viime viikonlopulla kotikonnuilleen koulunsa ja Keitaan helteiseen iltaan. Kylällä elämänsä elänyt tapasi tuttujaan maailmalta, monet ensi-ihastustaan ja joku mukanaan rakkaimpansa kansakoulun polulta.

Suukosken koulu Tervolan pohjoisosassa eli rehevästi 20 vuotta suurten ikäluokkien katveessa. Koulu perustettiin kunnan itäpuolen pohjoisimpaan osaan 1950-luvulla. Silloin näytti siltä, että kylät kasvavat ja uusia oppilaita riittää loputtomiin. Oman kasvatusyhteyden Suukosken ja Koivun elämään toi 1960-luvulla Ossauskosken rakentaminen.

- Silloin oli asuntopula ja meilläkin asui Ossauskosken voimalaitoksen rakentajia etelämyöten, sanoo Koivuun ja Suukoskelle kotiinsa muuttanut **Reino Alafranti**.

Tilanne 1960-1970 -luvulla muuttui kuitenkin nopeasti.

Ruotsi vei nuoremman väen suuriin perheineen niin, että Tervolan suurimpia lähiöitä olivat Göteborg, Bofors ja muut Ruotsin kasvavat teollisuuskaupungit.

Ennen muuttoaaltoa Koivussa joen molemmin puolin oli 15 kauppaa, baareja, huoltoasemia ja ravintolakin voimalaitoksen seurauksena. Nyt ei ole yhtään kauppaa; tosin leipomomyymälä, huoltamravintola ja kaksi polttoaineen jakelupistettä. Lähimmät kaupat ovat Louella ja Tervolassa.

Koulu lopetettiin 1970-luvulla. Nykyisin Suukosken ja Koivun itäpuolen lapset matkaavat koulunpenkille Tervolan kirkonkylälle tai Mattiselle.

Suukosken kansakoulun rakennukset ovat paikallaan, mutta monen entisen oppilaan mielestä kaikki on pienempää kuin silloin ennen, kun koulun kellojen soidessa asetettiin riviin näiden portaiden eteen.

Anneli Jeremejeff (Hoikka) ja Eila Alaniska (Posio) halusivat elvyttää oman kotikylänsä kesää kutsumalla entisiä oppilaita luokkakokoukseen entisen koulun ympäristöön.

Koulukiusaaminen on otettu tarkkaan syyniin

Koulukiusaamista on varmastikin ollut niin kauan kuin koulujakin. Aihe on ollut etenkin 2000-luvulla kestopuheenaiheita niin työpaikoilla kuin koulu- ja maailmassa – viime aikoina myös eduskunnassa. Tervolassakaan ei ole jääty sivusta kuuntelijaksi tämän paljon murhetta ja ahdistusta herättävän ongelman suhteen.

Keskustan valtuustoryhmä teki viime helmikuussa valtuustotaloitteen, jonka ponttimena oli Terveyden ja Hyvinvointilaitoksen koulukysely viime vuodelta. Siinä kartoitettiin koulukiusaamisen laajuutta ja vaikutuksia. Tervolassa kyselyyn vastanneista alakoululaisista huomattava osa ilmoitti tulleen kiusatuksi koulussa.

Keskustan valtuustoryhmä esitti aloitteessaan, että kunta ottaisi tarkasteluun koulukiusaamisen vastaiset toimintamallit ja toimenpiteet kaikissa Tervolan kouluissa ja tarvittaessa päivittäisi ne sekä pistäisi ne käytännön tasolle.

Ongelman johdosta tehtävistä toimenpiteistä toivottiin raportointia valtuustolle kulumassa olevan lukuvuoden loppuun

mennessä.

Aloite lähti valtuuston istunnosta kunnanhallituksen valmisteluun, ja seuraava asian puintitaso oli sivistyslautakunta, joka ryhtyi kuutioimaan asiaa. Myös koulutoimen johtoryhmä on käynyt läpi koulukiusaamisen kitkemiseen liittyvät suunnitelmat. Johtoryhmä on todennut suunnitelmien olevan ajan tasalla.

Erityisesti kiusaamiseen puuttumisessa on painotettu oppilaiden suojaamista väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Kiusaamisen estämiseksi tai ainakin tuntuvaksi vähentämiseksi on tuotettu vino pino ohjeita, toimintamalleja, tilastoja ynnä muuta. Oppilaiden – sen paremmin kuin vanhempienkaan – päin sisään ne eivät kovin kattavasti mene.

Toivottavasti ongelmien vaikutukset ja kiusaamisen kitkemisen vaativat jatkuvaa asennekasvatusta, ja halua välittää aidosti toista.

Viimekuinen valtuuston istunto oli siis tärkeän asian äärellä. Aloite merkittiin loppuun käsitellyksi. ♦

(JJ)

Mutta kylä elää edelleenkin. Tästä vakuutuivat harvinaisen koulutapaamisen järjestäneet **Anneli Jeremejeff** (Hoikka) ja **Eila Alaniska** (Posio). Eila palasi kotikonnuilleen samalta kylältä kotitoisen olevan miehensä **Heinon** kanssa. He toivat kylän elämään uutta vireyttä. Pariskunta teki oman talon ja on remontoitunut 1700-luvulta olevan kotitalonsa Kemijoen varrella ihailtavaan kuntoon. Alaniskan talossa oli yksi alueen kauppoista.

Anneli Jeremejeff puolestaan teki miehensä Erkin kanssa sen, minkä monet nykyisin ulkoistavat. Hän hoiti omat vanhempiensa kotipaikassaan heidän elämänsä ehtoohetkeen saakka seitsemän päivää viikossa ja 24 tuntia vuorokaudessa.

- Jokapäiväistä elämää en voinut määrittellä omien menojeni mukaan. Sen määrittivät vanhempani, Anneli sanoo.

Suukosken illassa koulun historiaa muisteli koulun oppilas

Martti Aula, joka oli niin kiintynyt Suukosken kouluunsa, että palasi keskikoulun ensimmäisen koulupäivän jälkeen takaisin kotikouluunsa. **Pirjo Sisko Posio** puolestaan teki omakohtaisen värikkään katsauksen koulutiehen, josta ei puuttunut odottamattomia käännteitä.

Myös Suukosken keidaskin on nykyisin kotikylän pojan hallussa. **Markku Posio** luotsaa nykyisin suosittua tanssipaikkaa keisäviikonloppu toisensa jälkeen.

Keitaan ravintolaa pitävät rautaiset ammattilaiset Espanjan Kanariasta; pariskunta **Hannele Holopainen** ja **Seppo Hakorinne**.

Suukosken koulu on kaunis muisto, mutta kylä ja ihmiset entisessä ja nykyisessä kylässä ovat muuta kuin muisto. Kaikki elää koulun oppilaiden muistoissa kotikonnuilla ja maailman poluilla. ♦

Teksti: Jorma Aula
Kuvat: Kaarina Kokko

Tervolan Kotileipomolla hieno elinkaari

Tervolan vanhimpiin yrityksiin lukeutuva Tervolan kotileipomo sulki ovensa kesäkuussa. Vuonna 1991 perustettu leipomo pääsi kansan suosioon – etenkin kemiläisten eläkeläisten piirissä. Asiakspiirin vakiintuminen juuri Kemiin johtuu siitä, että leipomo aloitti jo vuosia sitten leipomotuotteidensa myyntipisteen Kemin keskustassa. Pullantuoksu levisi pian merenrantakaupungissa.

- Suunnittelin jo aikapäiviä sitten sukupolvenvaihdosta toimintaamme, mutta tyttäreni **Marjo Tauriainen** ei ole ollut halukas jatkamaan firmamme toimintaa, ja hänelle on tullut muitakin työtarjoja. Itse aloin nostaa eläkettä jo vuosi sitten, vaikkakaan olen eläkeläisen roolissa ollut päivääkään, **Mirja Juusola** kertoo haikkein äänenpainoin.

27 vuoden työrupeama oman leipomon työpaineissa on ihan kunnioitettava saavutus – etenkin viime vuosien myllerryksessä, jossa suuret leipomot ovat syöneet pienempiään. Tervolan Kotileipomo on pysynyt hengissä erikoistumalla omaleimaisiin tuotteisiinsa ja kustannustehokkaalla toimintakonseptilla.

- Tällainen pieni kotileipomo

ei vaadi isoa tilaa eikä hirmuisen kalliita investointeja. Olen Marjon kanssa juuri mahtunut tähän pihapiirimme ulkorakennukseen, johon leipomon tarvittavat tiskit ja koneet erilaisine vempaimineen mahtuvat. Pakettiautollinen pullatuotteita on aamuisin lähtenyt Kemiin ja tyhjänä tullut takaisin. Asiakskunta on tiennyt odottaa uunituoretta tavaraa Valtakadun varrella, Mirja Juusola kuvailee toiminnan kulkua.

Juusola piti Tervolan Kotileipomon suurimpana valttina sitä, että valmistuksessa on käytetty yksinomaan lisäaineettomia jauhoja. Kotiruokaa läheltä – teema sopii hyvin Juusolan vetämään leipomotoimintaan, sillä kakuisa ja monissa muissa leivonnaisissa käytettävät marjat tulivat oman kunnan alueelta – esimerkiksi mansikat Itäkoskelta. Pullan lisäksi tilauslistalla on ollut vuosien saatossa tuhansia täytekakkuja. Marketin hyllyltä ei saa yhtä maukkaita tuotteita.

Miksi tämä menestystarina pitää nyt sinetöidä muistojen joukkoon?

- Ei sitä leipomista ja paistamista kukaan ikuisesti jaksaa. Vaikka lopettaminen riipii sydäntä, saimme Marjon kanssa kiitoll-

lisiin mielin panna leipomon ovet säppiin. Elämä jatkuu, ja tekemistä – niin sanottua laatuaikeat – toivon mukaan riittää, kunhan terveitä päiviä suodaan. Ympäri- vuorokautista tohinaahan tämä on liki kolme vuosikymmentä ollut. Toivottavasti pienleipomo-

toiminta vielä joskus nostaa uudelleen päätään Tervolassa, Mirja Juusola huokaa ja suitsuttaa kiitosta kaikille yksityisille asiakkailleen, asiakasyrityksilleen, Tervolan kunnalle ja seurakunnalle. ♦

(JJ)

Mirja ja Marjo työskentelivät vuosia työparina. Yhteistyö toimi hyvin.

Oikaisu

Tervolalaisessa 2/2018 kirjoitin, että tämänvuotisten Maaseudulta Käsin-messujen järjestelyistä vastaa tervolalainen Arctic Emotions Oy. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä messujen järjestelyvastuu on edelleen Tervolan kunnalla.

Mainitulla Arctic Emotions Oy:llä on silti messujen toteuttamisessa iso rooli, sillä messujen järjestäjä on päättänyt ostaa messusihteerin palvelut mainitulta yhtiöltä, jonka toisena omistajana toimiva **Elina Miettinen** hoitaa nyt kyseisen messusihteerin tehtävät.

Tervolalaisen jutussa käsittelin messujen teemoitukseen liittyviä asioita, joita Arctic Emotions omassa viestinnässään painottaa. Luontoasioita ei kuitenkaan ollut tarkoitettu messuviestintään sellaisenaan käytettäväksi. Osin ne esitettiin Tervolalaisen messujutussa repliikkeinä, vaikka olivat suoraan faktaa Arctic Emotionsin toiminnan painotuksista.

Pahoittelen, että asioiden osittainen esittäminen mainitulla tavalla väärästi viestintälannetta. ♦

Juhani Jaakkola

SEURAKUNTA TIEDOTTAA

www.tervolanseurakunta.fi

JUMALANPALVELUKSET:

Su 29.7. Messu Vanhassa kirkossa klo 10, johtaa Markus Kallatasa, kanttorina Amanda Hakoköngäs.

Su 5.8. Messu Vanhassa kirkossa klo 10, johtaa Markus Kallatasa, kanttorina Amanda Hakoköngäs.

VIKKOTOIMINTA:

Ke 1.8. Hartaus Vuodeosastolla klo 14.

To 2.8. Hartaus Kotikullerossa klo 10.30 ja Pihakullerossa klo 13.

Ke 8.8. Hartaus Vuodeosastolla klo 14.

PÄIVÄKERHOTYÖ:

Kerhot kesätoullalla.

Tule laulamaan Suvilinnun lauluja! Yhdessä laulaminen synnyttää iloa ja tuo ihmisiä lähemmäksi toisiaan. Samalla kun laulamme, voimme jakaa omastamme nepalilaisten lasten ja nuorten koulutuksen hyväksi Kirkon Ulkomaanavun keräyksen kautta.

Ke 1.8. klo 18 Pirkko Saarella. Itäpuolentie 3354. Ossaus.

Ke 8.8. klo 18 Paakkolan virkistysniemessä. (Sateen sattuessa Paakkolan kylätalolla)

Ke 15.8. klo 18 Marja-Liisa Hiltulalla. Kaupinkentäntie 22, Korpela.

Lähde mukaan seurakuntaretkelle idylliselle Ahvenanmaalle 27.–30.8.2018

Nautitaan merestä, luonnosta sekä tutustutaan kirkkoihin ja muihin matkailukohteisiin. Matka tehdään turistibusseilla, majoittuminen 2 yötä Hotel Seaport Turku ja 1 yö Hotel Pommernissa Ahvenanmaa. Laivat Viking Line M/S Amorella ja M/S VikingGrace. Matkan hinta n. 355,00–400,00 € (osallistujamäärän mukaan). Hinta sis: matkan, opastuksen, laivaliput, 3 x majoittuminen 2 hh (sis. aamiaisen), ruokailu ja iltapala (meno- ja paluumatkalla), päivällinen ja kahvit Ahvenanmaalla. Retken vetäjinä diakonissa Ritva Lampela ja seurakuntapastori Markus Kallatsa. Alustavat ilmoittautumiset ja tiedustelut Ritva I 6.7. mennessä puh: 050 437 0004. Sitovat ilmoittautumiset 30.7. mennessä Ritvalle. Retki toteutetaan, jos lähtijöitä on vähintään 30 henkilöä. Vapaille paikoille otetaan myös keminmaalaisia.

SEURAKUNNAN KIRPPUTORI:

Kirpputori toimii osoitteessa Keskustie 83, K-Kauppa vastapäätä. **Avooinna** ma, ke ja pe klo 11–17. Kahvio avoinna. Otamme vastaan lahjoituksia. Myös nouto on mahdollista. Mahdolliset tiedustelut kirpputorivastaavan numerosta p. 050 437 0011 (elokuussa Eeva Hiltunen, syyskuussa Anita Oinas). **Olemme lomalla 23.7.–3.8.2018.**

TOIMITUKSET:

Kuollut: Anja Kaarina Ryyänen 83v, Seppo Juhani Siivola 74v.

Vihitty: Eeva Annika Ollitervo ja Jani Petteri Seppänen.

Kastettu: Väinö Artur Julius Nivunkijärvi.

Mietteitä museosta

Mitä, museoko rappeutumassa? No, olisihan se pitänyt arvata, pelkkä olemassaolo kun ei riitä alueella, jota on koko ajan kunnostettava. Kun yksi kohta korjataan, on toinen jo työtä odottamassa. Rahatta hiljainen rapistuminen vain etenee.

Mitä nyt tehdään? Katsotaanko vain sivusta koko alueen tuhoutumista? Tilanne on hävettävä, kun ajatellaan sitä valtavaa työmäärää mitä alueen perustajat ovat aikoinaan alueella tehneet. Ilman vakituista, palkattua vastuhenkilöä (kehittäminen) ja muutama ammattilaiskentäjä ei museo tule toimimaan.

Mutta mistä rahat, kun valtio ei enää ole tukemassa toimintaa?

Kannattaisikohan anoa joiltakin rahastoilta – niitähän on? Löytöisikö kunnalta apua parin kirvesmiehen palkkaamiseen ensi hätään? He arvioisivat tilanteen ja korjaisivat pahimmat vauriot. Toivottavasti kaikki, joilla on hyviä ideoita tuovat ne tässä lehdessä julki. Sitten vain ideariihi koolle. Muuten käy niin kuin ylitorniolaiset aikoinaan ennustivat. HJOs tervolalaisilla on yksi aittaresu, ne tuumaavat – Meillä on museo!

Muuten, kysyä sopii, kuinka monella kunnalla on esillä peräpohjalaisen agraarikulttuurin elämänuoto koko laajuudessaan. ♦

Mirjami Lehto

Varevaarassa vauhdikkaat maastopyöräilykisar

Heinäkuun toisena lauantaina Tervolan Varevaarassa maastopyörät suihkivat ja kusien huoltojoukot kajauttelivat kannustushuutojaan, kun lapset, nuoret ja aikuiset maastopyöräilyn harrastajat kisasivat metsäpoluilla. Nuorin maastopyöräilijä oli kahden ja puolen vuoden ikäinen ja iäkkään jo viisikymppisenä puhkaisut.

Tapahtuman tervolalainen yhdyshenkilö, **Hanna Hedman**, kertoi, että liki helteiseen Varevaaran maastoon oli tällä kertaa saapunut liki 30 kilpailijaa pääosin Rovaniemen ja Tornion seudulta, mutta tervolalaisiakin oli metsäpoluille tullut muutama. Toivottavaa on, että Tervolassa – vaarojen ja lukemattomien metsäpolkujen pitäjässä – hieno vauhti ja taitolaji saa lisääntyvää kannatusta. Ainakin merkit ovat hyvät; harrastus koukuttaa mukavasti!

Vuosi sitten Varevaaran monipuolisella reitillä viiletti 40 ajajaa. Kisan runsaslukuinen polkijajoukko tuli Varevaaraan Ounaksen Pyörä-Poikien riveistä. Kyseinen seura tekee uraa uurtavaa työtä maastopyöräilyn saralla, ja näyttää tempaavan pauloihinsa myös Tervolan pyöräilijöitä – hieno juttu!

Varevaaran kisa kuului maastopyöräilyn luokkaan XCO, joka tarkoittaa sitä, että laji on maastopyöräilyn olympia-laji. Tälle lajille ovat tyyppisiä niin ylämäet kuin alamätkin. Teknisesti XCO on

Kisan päälähdössä oli melkoisesti säpinää.

helpohkoksi luokiteltu. Onko sellainen? Kannattaa tulla kokeneiden polkijoiden opastukseen ja tutustumaan lajiin.

Mikko miesten ykkönen – Elli loisti naisissa

OPP:n Tervolan osastoon kuuluva 20-vuotias **Mikko Mäki-Iso** kirkasti viimevuotisen pronssinsa kultaiseksi voittamalla miesten 13,5 kilometrin matkan. Mikko käytti matkaan aikaa 37 minuuttia ja 36 sekuntia. Kakkoseksi polkenut **Vesa-Pekka Jurvelin** (OPP) suoriutui osuudesta runsaaseen 42 minuuttiin ja kolmanneksi sijoittunut **Matti Heikkala** (Kampiveikot) vähän yli 43 minuuttiin.

Naisten samanpituisella matkalla nopein oli **Elli Hedman** – niin ikään Tervolasta kotoisin oleva pyöräilijä – taittoi taipaleen alle 45 minuutin. **Kati Mansikkasalo-Jurvelin** (OPP) sijoittui hopealle hitusen 46 minuutin ylittäneellä ajallaan ja kolmanneksi tuli **Joanna Heiskanen**.

Naisten 14-sarjan 5,4 kilometrillä sijoitus järjestys oli seuraava: 1.) **Selliina Manninen** (OPP) 21,10, 2.) **Anni Tapio** (OPP) 21,35, 3.) **Viivi Raudasoja** (OPP) 23,42.

Naisten 12 –sajan 2,7 kilometrillä **Aada Virralle** (OPP) kelloitettiin ajaksi 11,13.

Miesten 12 –sajan 5,4 kilometrin nopein oli **Tuukka Posio**

(OPP) 21,30 ja kakkonen **Joel Tapio** (OPP) 25,25.

M 10 2,1 kilometrin sarja oli tasainen: Sen vei nimiinsä **Joel Tapio** 8,37. Toiseksi tuli **Eero Väyrynen** (OPP) 9,38 ja kolmanneksi **Elias Hyypiö** (OPP) 9,39.

M 8 2,1 kilometriä sujui **Lauri Tapion** (OPP) nuottien mukaan, aika 12,43. Toiseksi tuli **Teo Morikawa** 13,48.

Kisan pienimpien polkijoiden, N6 sarjan 0,4 kilometriä nopein oli **Iina Jurvelin** (OPP) 2,18 ja toiseksi tuli **Anni Heikkala** 7,11. Samanikäisten miesten 0,4 km sujui **Paavo Heikkalan** vauhdissa 2,51. Hopeaa otti **Kai Morikawa** 3,01 ja kolmas oli **Roni Jurvelin** (OPP) ajalla 4,31. ♦

(J)

Eero ja Elias ”laskettelevat” tulemaan tarkkuutta vaativalla Varevaaran polulla.

Varevaaran pienimmät pyöräilijät odottavat lähtömerkkiä.

Valtuusto hyväksyi osayleiskaavamuutoksen

Valtuusto käsitteli kesäkuun kokouksessaan Tervola-Varejoki osayleiskaavamuutoksen. Muutos liittyy kaavoituksessa Kaisajoki-Korpela osayleiskaavaan. Kaavaehdotus oli nähtävillä 11.4. – 14.5.2018. Tuona aikana kaavaehdotukseen saattoi jättää huomautuksia. Lisäksi viranomaisilta on pyydetty lausunnot kaavaehdotuksesta.

Viranomaisista lausunnon jättivät Lapin ELY-keskus, Lapin Liitto, Museovirasto ja Tervolan sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta.

Tervola-Varejoen osayleiskaavamuutos on kaavoituksen toteuttajan, arkkitehtitoimisto Jarvo Lokio Oy:n mukaan luontaita jatkoa Paakkola-Ylipaakkolan osayleiskaavamuutokselle, jolla voimassa oleva Kemijoki-varren osayleiskaava mm. suhteellisen alhaisen emättilamitoituksen osalta ei ole sallinut riittäviä kehittämissähtömahdollisuuksia.

Kunnanhallitus päätti jo runsaat kolme vuotta sitten laittaa viireille Tervolan kunnan Kemijokivarren osayleiskaavan osa-alueen IV, joka tarkoitti Tervola-Varejoen tarkistamista. Tekninen lautakunta valitsi kaavoituksen tekijäksi Sito Oy:n. Tavoitteeksi asetettiin oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jolla Tervola-Varejoen alueelle rajataan ja laaditaan kyläyleiskaavoja, joissa rakentaminen tapahtuu kunnan myöntämällä rakennusluvalla.

Valtuusto hyväksyi vuoden siten kaavaehdotuksen. Siitä jätettiin yhteisvalitus hallinto-oikeuteen. Laajasta vuorovaikutusmahdollisuudesta kaavoitusprosessissa jäi huomioimatta asioita, jonka johdosta valtuusto päätti viime syksynä palauttaa Kaisajoki-Korpela, Kemijokivarren osayleiskaava Tervola-Varejoki osa-alueen osayleiskaavamuutoksen uudelleen valmisteltavaksi.

Kaavoituksen projektiryhmä teki konsultin kanssa kaavaehdotukseen pieniä aluerajausmuutoksia Korpelan ja Kaisajoen alueille: rakennusoikeuksia siirrettiin mahdollisuuksien mukaan pois suojavyöhykkeiltä. ♦

(J)

Ympäristökatselmus ei tuonut yllätyksiä

Meri-Lapin ympäristölautakunta toteutti kesäkuun alussa Tervolan kunnan rakennusjärjestyksen mukaisen ympäristökatselmuksen. Sen tarkoituksena oli valvoa maankäyttö- ja rakennuslain 166–170-pykälän mukaisesti, että rakennukset ympäristöineen ja muut alueet ovat sellaisessa kunnossa, että ne eivät aiheuta epäsiisteyttä tai eivät rumenna ympäristöä.

Katselmuksessa kiinnitettiin erityisesti huomiota tarpeettomaan varastointiin, huonokuntoisiin rakennuksiin, autonromuihin ja hoitamattomiin tontteihin.

Ympäristökatselmuksen toteuttivat ympäristöpäällikkö **Aapo Mäenpää**, Tervolan rakennustarkastaja **Tiina Havela** ja ryhmään kuului myös yksi jäsen ympäristölautakunnasta.

Katselmus ei koskenut kunnan laajuuden vuoksi koko kuntaa, vaan katselmuksen kohteiksi tuli tällä kertaa 15 kohdetta eri puolilta Tervolaa. Tarkastuksen taustalla ovat saadut ilmoitukset ja se, onko niistä aiemmin ollut huomautettavaa, Havela kertoi.

Rakennustarkastaja Tiina Havelan mukaan kirjauksia huonokunto-

sista rakennuksista tuli jälleen jonkin verran, pahimmillaan huonokuntoisuus lähentelee jo sortumavaaraa. Lisäksi ympäristöissä havaittiin epäsiisteyttä, tarpeettomaksi käyneen tavaran pihavarastointia, jopa jätteitä.

Huomautettavaa osui varsin usein kohteisiin, joissa on aiemmin ollut ongelmia. Joka vuosi näyttää tulevan uusiakin kohteita, joissa on havaittu huomautettavaa. Sanktiona aluksi on kehoitus laiminlyönnin tai epäkohdan korjaamiseen. Asian hoitamiseen annetaan reilusti aikaa, mutta äärimmäisenä puuttumisena tilanteen normalisoimiseksi on uhkasakko, mutta tapauksia tutkaillaan tilanteiden mukaan, Havela muistuttaa.

Tiina Havela luonnehtii Tervolan asuin ympäristön yleistä siisteystilaa hyväksi; säröjä kokonaiskuvasa on lopulta varsin vähän. Yksittäisiä ongelmia on varmasti joka kunnassa. Tervolaa ei voi havaintojen perusteella merkitä epäsiistien kuntien listalle. Ympäristökatselmus tehdään kunnassa joka vuosi. ♦

(J)

KOULUTOIMI TIEDOTTAA

KOULUJEN ALKAMINEN LUKUVUONNA 2018–2019

Koulutyö käynnistyy Tervolan esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa **torstaina 9.8.2018 klo 8.00.**

Koulukuljetukset toimivat entiseen tapaan.

Aikataulutiedustelut:

M. Orjärvi 040 183 4373

M. Ollikkala 0400 299 678

P. Kähkönen 0400 391 757

M. Suorsa 040 576 173

Iltapäivätoiminta käynnistyy Kirkonkylällä ja Louella torstaina 9.8.2018.

LIIKUNTASALIEN HARJOITUSVUOROT 2018–2019 HAETTAVANA

Lapinniemen, Kaisajoen, Louen ja Mattisen salivuorot ovat haettavissa 31.8.2018 mennessä. Sähköinen hakemuslomake löytyy Tervolan kunnan www-sivuilta ja se lähetetään lomakkeesta löytyvään sähköpostiosoitteeseen tai toimitetaan asianomaiselle koululle.

Lisätietoja koululta:

Lapinniemi 0400 755 094 Essi Varajärvi

Kaisajoki 040 151 9801 Minna Kähkönen

Loue 040 151 9800 Meeri-Sisko Peura

Mattinen 040 151 9799 Pasi Jeremejeff

Tervolan tapahtumakalenteri

1.6.–31.8. Kesän henkeä, Liisa Halonen-Laitin näyttely

Ke 8.8. klo 17–18.30 Koko perheen elokuvailta

Ti 14.8. Pop up -info

25.–26.8. Maaseudulta Käsin Messut

La 8.12. Joulukonsertti

Lisätietoja: tervola.fi

myönteisiä mahdollisuuksia

Tervetuloa mukaan!

Valtuutetut ovat olleet aloitteellisia

Valtuuston viimeisimmässä kokouksessa, perattiin melkoinen nippu valtuutettujen tekemiä aloitteita, ja oli joukossa myös yksi kuntalaisaloitekin. Joskus aloitteen matka hallintokoneistossa on pitkä, kuten keskustan **Heikki Hepoahon** jo kuusi vuotta sitten tekemällä, käyttöveden kalkkiutumisen ehkäisemisestä koskevalta aloitteelta.

Hepoahon aloitteen taustalla on asukkailta tullut yhteydenpito; muutamalla suulla on harmitteltu käyttöveden kalkkiutumisesta. Kalkin kiinnittyminen talouksien vedenkäyttölaitteisiin on aiheuttanut ongelmia, jopa suoranaisia vahinkoja.

Heikki Hepoaho esittää aloitteessaan, että Tervolan Vesi Oy selvittäisi ongelmaa tarkemmin ja tutkisi tarvetta hankkia keskitetty vedenpehmenysuodatin.

Tervolan Vesi Oy on sittemmin perehtynyt asiaan ja raportoinut toteuttavansa kuluvan vuoden aikana toimenpiteitä veden laadun parantamiseksi. Yhtiön mukaan Ossauskoskelle rakennetaan uusi paineenkorotusasema, jolla saadaan toimitettua asukkaiden tarpeisiin Kauvonkankaan laadukasta vettä aina Rovaniemen kunnanrajalle asti.

Selvityksen mukaan Honkasen vedenotto jättäisi vastaisuudessa varakäyttöön. Tervolan Vesi Oy ilmoittaa lisäksi, että Honkasen vedenottamon veden kalkkipitoisuus on noin 1,0 mmol/ltr. Tällä toimenpiteellä veden kalk-

kipitoisuus saadaan kaikkia kuntalaisia ajatellen samalle tasolle.

Silta Rötöksensaareen?

Ismo Oja on jättänyt käsittelyyn kuntalaisaloitteen, jossa hän esittää sillan rakentamista Rötöksensaareen. Hän perustelee siltää sillä, että se auttaisi hänen näkemyksensä mukaan kunnan jokivarsintonttongelman ratkaisemisessa ja tehostaisi saaren viljelyä.

Teknisen johtajan, **Virpi Mäki-Ison**, selvitys on faktoiltaan yksiselitteisen selvä: kunnalla ei ole rahaa miljoonia euroja maksaamaan siltahankkeeseen, eikä sitä ole sisällytetty osayleiskaavaan. Kyseinen alue on luokituksessa MA2, joka tarkoittaa maise-mallisesti ja kulttuurisesti arvokasta peltoaluetta. Saaren pinta-alasta liki puolet on tulva-aluetta.

Voimassa olevassa kaavassa Rötöksensaareen on osoitettu kaksitoista loma-asuntoyksikön rakennuspaikkaa, joista kaksi on jo rakennettu.

Aloitteessa mainittu Rötöksensaari on yksityisten omistuksessa olevaa aluetta. Tekninen johtaja esitti, ettei siltää rakennettaisi. Tekninen lautakunta on päättänyt niin ikään sille kannalle, ettei Rötöksensaareen rakenneta siltää nykyisessä taloustilanteessa.

Aloitteen tultua kunnanhallitukselle, myös kunnanjohtaja **Mika Simoska** näytti siltä-aloitteelle punaista valoa. Valtuusto kirjasi 14.6. aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

AVOIMET TYÖPAIKAT

Tervolan kunnan avoimet työpaikat, niiden kuvaukset ja lisätiedot löytyvät Kuntarekrystä osoittees-ta www.kuntarekry.fi

Ravitsemisyöntekijän toimi

<https://www.kuntarekry.fi/fi/tyopaikka/187206>

Esiopettajan osa-aikainen sijaisuus 8.8.–28.10.2018

<https://www.kuntarekry.fi/fi/tyopaikka/190274>

TÖIHIN NUORTEN TYÖPAJALLE

Sinä alle 29-vuotias nuori, joka olet vailla työ- tai opiskelupaikkaa.

Tule nuorten työpajalle oppimaan kädentaitoja ja suunnittelemaan mitä haluaisit tulevaisuudessa tehdä.

Pajalla on mahdollisuus sekä työkokeiluun että palkkatuettuun työsuhteeseen.

Ota yhteyttä Eijaan 040 521 6235 tai Minttuun 040 760 8571

Tervolan kunnankirjaston lehtisalissa

POP UP-INFO
TI 14.8. KLO 15-17

Sulle nuori, jolla on opiskelu- tai työpaikka vielä hakusesä. Mietithän yhesä sinun vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia.

PAIKALLA TERVOLAN KUNNAN ETSIVÄ NUORISOTYÖNTEKIJÄ SEKÄ NUORTEN TYÖPAJAN YKSILÖVALMENTAJA.

Linja-autoliikennettä Tervolan keskustaan?

Valtuuston Perussuomalaisen edustaja **Kari Kontiokoski** kehittää viime helmikuussa aloitteen, jonka ideana oli se, että Nelostietä ajavat linja-autot olisi hyvä saada poikkeamaan reiteillään Tervolan Kirkonkylässä.

Kontiokosken näkemys on se, että linja-autoliikenteen lisääminen Kirkonkylässä parantaisi tervolalaisten liikkumismahdollisuuksia kaupunkien suuntaan ja takaisin.

Aloite lähetettiin kunnanhallituksesta Meri-Lapin toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen käsiteltäväksi. Aloitteen kimpun kävi seuraavaksi seutulo-gistikko, jonka työasemalta lähti halukkuuskysely neljälle liikennöintiyhtiölle (käytännössä kaikille, jotka hoitavat säännöllistä linja-autoliikennettä pohjoisen kaupunkien välillä).

Kiinnostusta Tervolassa poikkeamiseen ilmeni hyvin vähän; vain yhdessä yhtiössä katsottiin, että tarkoin suunnitellun ja aikataulutetun liikennöinnin lomassa olisi mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa liikennöidä Tervolan Kirkonkylän kautta. Muilla yhtiöillä ei ollut halukkuutta muuttaa reittikäytäntöjään.

Valtuusto katsoi Kontiokosken aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Mattiselle kevyen liikenteen väylä

Valtuuston jäsen **Pertti Hemminki** (vas.) teki kirjallisen aloitteen, jossa hän esittää, että kunta uudistaisi esityksensä Ely-keskuskelle kevyen liikenteen kiireellisesti rakentamisesta Kirkonkylän lukionmäen ja Mattisen ravidan välille.

Aloitteetkistissä todetaan lisäksi, että Kemiin suunniteltujen Kaidi- ja Metsä-group -hankkeiden mahdollisesti toteutuessa kyseinen kevyen liikenteen väylähanke voidaan perustellusti liittää mainittujen Kemin hankkeiden infrapakettiin. Aloitteen mukaan hankkeen rahoitus voidaan jakaa Elyn ja Tervolan kunnan kesken erikseen sovittavalla tavalla. Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Hemmingin ryhmätoveri **Hanna Salminen** teki puolestaan aloitteen henkilöstön palkitsemisesta hyvästä tuloksesta. Palkitsemistavaksi Salminen esittää tulos-palkkausta. Tämäkin aloite päättyi kunnanhallituksen valmistelu-pöytäan. ♦

KIRJASTO

KESÄAUKIOLOAJAT

1.5.–31.8.2018 välisenä aikana kirjasto on avoinna
ma-ke klo 12–19
to, pe klo 10–17
la, su suljettu

ELOKUVAILTA

Koko perheen elokuvailta **ke 8.8. klo 17–18.30.** Chloen uusi koti on ränsistynyt talo, jossa majailee eläviä puutarhatonttuja. Kaiken lisäksi pienet trogg-hirviöt yrittävät myös vallata talon. Chloen täytyy liittoutua tonttujen kanssa pelastaakseen kotinsa sekä maailman trogeilta. Elokuva on suomeksi puhuttu. Ota omat herkut mukaan!

KESÄLUKUBINGO LAPSILLE JA NUORILLE

Osallistu KesäLukuBingoon! Kirjastossa on jaossa bingo-lappuja, joita voi suorittaa lukemalla viisi bingoriveihin sopivaa kirjaa kesäloman aikana. Palauttamalla täytetyn bingolapun kirjastoon syyskuun alkuun mennessä, osallistuu arvontaan, jossa voi voittaa lahjakortin Suomalaiseen kirjakauppaan. Jokainen bingolapun palauttanut saa pienen tavarapalkinnon.

POISTOMYYNTI

Poistetun kirjastoaineiston myynti on alkanut, ja se jatkuu 31.8. saakka. Myynnissä olevaa valikoimaa täydennetään koko ajan. Hinnat ovat todella edulliset: kirjat 0,20 €/kpl, lehdet 0,10 €/kpl, CD-levyt 0,50 €/kpl ja DVD-levyt 1,00 €/kpl. Tervetuloa penkomaan!

KIRJASTON SOME

Joko seuraat kirjastoa somessa? Kirjastolla on omat nettisivut, Facebook-sivut ja Instagram. Näiden kanavien kautta tiedotamme erilaisista ajankohtaisista asioista kirjastossamme: monipuolisista tapahtumista, poikkeuksista aukioloaikoihin, vinkkaamme hyviä kirjoja, musiikkia ja elokuvia sekä kerromme lisää kirjaston monipuolisista palveluista. Avaamme enemmän myös kirjaston arkipäivää kulussien takaa seuraajillemme. Otamme mielellämme vastaan palautetta ja uusia ideoita toimintaamme myös somen välityksellä. Klikkaa siis itse si seuraajaksemme niin pysyt ajan tasalla siitä missä kirjastossasi mennään ja mitä tapahtuu!

Kunnalla ylijäämää runsaat 400 000 euroa

Kesäkuussa kokoontunut valtuusto hyväksyi yksimielisesti Tervolan kunnan tilinpäätöksen vuodelta 2017. Päätös pohjaa kunnanhallituksen ehdotukseen, jonka mukaan aikaisempien investointihankkeiden poistorojojen vähennystä kirjataan liki 240 000 euroa, ja Keskustien peruskorjauksen kustannuksista tehdään 500 000 euron investointivaraus. Kirjauten jälkeen tilikauden ylijäämäksi saadaan 404 526,64 euroa. Ylijäämä siirretään taseeseen tilikauden ylijäämäksi.

Tarkastuslautakunnan ehdotuksesta valtuusto päätti merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2017 ja myönsi vastuuvapauden tilikaudelta 2017 kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtävälueiden johtaville viranhaltijoille.

Tarkastuslautakunta on kirjannut arviointikertomukseensa, että toimintakertomus ja tilinpäätös antavat riittävät tiedot valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista Tervolan kunnassa ja sen kuntakonsernissa vuonna 2017.

Kuntalain mukaan kunnan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja

riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta. Kuntalain mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseen konsernitiilinpäätös. Konsernitiilinpäätöksessä ovat mukana emoyhtiönä toimiva Tervolan kunta, tytäryhteisöinä Riverbank Oy, Tenergia Oy, Tervolan Palveluverkot Oy, Tervolan Vesi Oy, Tervolan Vuokratalot Oy ja Kiinteistö Oy Heikkeli.

Kuntayhtymistä konsernitiilinpäätökseen on yhdistelty Lapin liitto, Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä ja Kemi-Tornionlaakson koulutus kuntayhtymä Lappia.

Tervolan kunnalla on taseensa viime vuoden ylijäämän siirron jälkeen kertynyttä ylijäämää liki 13,3 miljoonaa euroa. Kunnan ennakkoasukasluku oli viime vuoden päättyessä 3069 henkilöä. Väestön määrä väheni vuoden aikana 30 asukkaan verran. Työttömyysaste vuonna 2017 oli keskimäärin 15,1 prosenttia. ♦

PUUTAVARAMYYNTI

Avoimna arkisin klo 8-16

Tervaleppäpaneeli STP 15x90	1,45 €/m
Kuusipaneeli STP 15x90	0,50 €/m
Hirsipaneeli 20x170	1,20 €/m
Terassikaiteet	alk. 45,00 €/m

Talouslaadun puutavaraa edullisesti.

JIDEART

www.jideart.com
0400 694265
Tuunivaarantie 3A Tervola

Luota paikalliseen osaamiseen!

Loca Boys

Sakokaivojen
tyhjennykset
soita
0400 211 626

Aukioaloajat Automyynti Korjaamo
Sop. mukaan Ark. 8-16

- Huollot
- Korjaukset
- Vikakoodienluku
- Ilmastoinninhuollot
- Rengastyöt, yms

Autokorjaamon töiden vastaanotto :
Kimmo, 0400-230584, korjaamo@vaihtoykkoset.fi
Töiden vastaanotto/Automyynti :
Laura, 040-8344090, laura@vaihtoykkoset.fi
Automyynti :
Miika, 040-5376425, miika@vaihtoykkoset.fi

www.vaihtoykkoset.fi | Siltatie 2, 95330 Tervola

seuraava
to 9.8.

Tervolalainen
Aineistot ke 1.8. mennessä.

Toimituskunta:
Jarmo Poikajärvi 040 504 1919
Esa Marttala 040 505 2753
Juhani Jaakkola 040 547 7747

Aineiston toimitus:
myynti@painatuskeskus.com

Konttorit:
Kuukkelintie 34 • Rovaniemi
Teollisuuskatu 8 • Tornio

Sivunvalmistus ja painopaikka:
Painatuskeskus Finland

Jakelu: Tervolan kunnan taloudet

Palstalevytykset:

1 palsta = 42 mm
2 palsta = 88 mm
3 palsta = 134 mm
4 palsta = 180 mm
5 palsta = 226 mm
6 palsta = 272 mm

Tervolalainen

Aineistojen lähetyksen dead line on ilmestymispäivää edeltävän viikon keskiviikko.

Aineistot voi lähettää osoitteella:

myynti@painatuskeskus.com

mervi.hopia-jaakkola@pp.inet.fi

Ilmestymispäiväivät
marraskuulle saakka:

Nro 6	9.8.	Koulujen alkaminen
Nro 7	23.8.	Maaseudulta käsin messut
Nro 8	6.9.	
Nro 9	20.9.	Maakuntaudistus
Nro 10	4.10.	Maakuntavaalit
Nro 11	18.10.	
Nro 12	1.11.	Tervola liikkuu (paikallisliikunnan teema)
Nro 13	15.11.	

TILAUSAJOON
19-50-paikkaiset linja-autot
TAKSIKYYTEIHIN
1+8 ja 1+4 hengen autot
Taksi- ja tilausliikenne
Mika Suorsa Oy

Löökintie 5 • 95300 Tervola • p. 040 576 5173

Leiri-Kätkä jäi vielä myymättä

Kunnanhallitus päätti kesäkuun kokouksessaan hylätä Leiri-Kätkästä tehdyn tarjouksen. Leiri-Kätkä oli myytävänä viime keväänä kolmen viikon ajan Huutokaupat.com -palvelussa. Myynnistä oli ilmoitettu kunnan ilmoitustaululla, kunnan kotisivuilla, Lapin Kansassa ja Lounais-Lapissa.

Leiri-Kätkästä saatiin Huutokaupat.com -palvelussa korkeimmaksi tarjoukseksi 45 000 euroa. Kunnalla on ollut myyjänä oikeus joko hyväksyä tai hylätä korkein tarjous. Kunnanhallitus päätyi nyt hylkäämään korkeimman tarjouksen.

Leiri-Kätkä rakennettiin 50 vuotta sitten. Se on toiminut takvuosina kunnan leirikeskuseksi. Käyttö on aikoinaan ollut melko vilkasta. Sittenmin 90-luvun lopulla paikka vuokrattiin matkailukäyttöön. Vuokrasopimus päättyi 2008; sen jälkeen kiinteis-

tö on ollut kunnan omassa käytössä. Kiinteistön käyttö on ollut matkailuyrittäjän lähdön jälkeen verraten vähäistä.

Kunnan palvelurakenne on muuttunut 2000-luvulle tultessa merkittävästi. Kiinteistöjen käyttötarve on samoin tein kokenut mullistuksen. Kunta on luopunut monista koulu kiinteistöistä eikä leiritoimintaakaan ole ollut enää aikoihin, joten leirikeskuksellekaan ei ollut enää tarvetta. Tarpeettomiksi käyneitä kiinteistöjä ei enää pidetty taloudellisesti järkeväksi pitää kunnossa.

Monet ovat olleet kiinnostuneita käytöstä vapautuneista kiinteistöistä. Useita osto- tai vuokramistiedusteluja on tullut vuosien mittaan. Kiinteistöille on suunniteltu joko asumis- tai yritystoimintaa - jopa merkittävää työllistämisaikutusta on tuotu julki ostotarjousten yhteydessä. Tällä hetkellä kunnan käytöstä va-

pautuneet kiinteistöt palvelevat pääasiassa seutuopiston toimintapisteinä.

Leirikeskuksen myynti annettiin vuosi sitten teknisen toimen valmisteltavaksi. Valmistelijana toiminut tekninen johtaja **Virpi Mäki-Iso** raportoi, että kyläyhdistyksen kanssa on käyty keskustelua harrastustoimintaan haluttavista, korvaavista tiloista. Kuntalaisten ja kyläläisten tarpeita varten ei myytäisi koko kiinteistöä, vaan jätettäisiin alueelle Kätkäjärven rantaan sijoittuva alue, johon voidaan myöhemmässä vaiheessa rakentaa yleinen uimapaikka.

Teknisen johtajan päätösesityksessä todetaan, että kunnanhallitus päättää kohteen myynnistä saatujen tarjousten perusteella ja kunnanhallituksella on myyjänä oikeus hyväksyä tai hylätä tehty korkein tarjous. ♦

(11)

METSÄVAELTAJATOIMINNAN OHJAAJAKURSSI NUORILLE TERVOLASSA

4.9.2018 klo 10.00-17.00

1 op (8 x 45 min) +
harjoittelu yhdistyksessä

Metsävaeltajat ovat alakouluikäisiä luonnossa liikkujia. He retkeilevät, leikkivät, tutkivat ja liikkuvat eri tavoin lähiluonnossa. Metsävaeltajatoimintaa toteutetaan kerhomuotoisena yhdistyksissä mutta sisältöjä voi soveltaa myös muussa kerhotoiminnassa ja kouluissa. Käytännönläheinen kurssi toteutetaan pääosin ulkona.

Kurssilla

- saat paljon ideoita luonnossa liikkumiseen
- koet kiireettömän Metsävaeltajaretken
- opit retkeilytaitojen ohjaamista lapsille
- opit suunnittelemaan retkeilytoimintaa lapsille ja perheille

Suomen Latu on mukana ESR-rahoitteisessa kolmevuotisessa LUODE-hankeessa, joka edistää luonto- ja taidemenetelmien nuorten työelämätaitoja. LUODE-hanke tarjoaa tämän koulutuksen ja se on tarkoitettu 15-29-vuotiaille nuorille. On suotavaa, että osallistujilla olisi kokemusta retkeilystä, mutta koulutuksen aikana syvennämme myös retkeilytaitoja. Koulutuksen jälkeen pääset vapaaehtoisena toteuttamaan ohjaustyötä Suomen Ladun jäsenyhdistyksiin.

Kurssiin sisältyy opetus, kurssimateriaali, lounas ja päiväkahvit.

LISÄTIEDOT JA ILMOITTAUTUMINEN

Elli Keisteri-Sipilä
elli.keisterisipila@suomenlatu.fi
puh. 050 327 1202

Leiri-Kätkä on toiminut monien käyttötärpeiden tyyssijana, mutta viime vuodet se on elänyt hiljaiseloa.